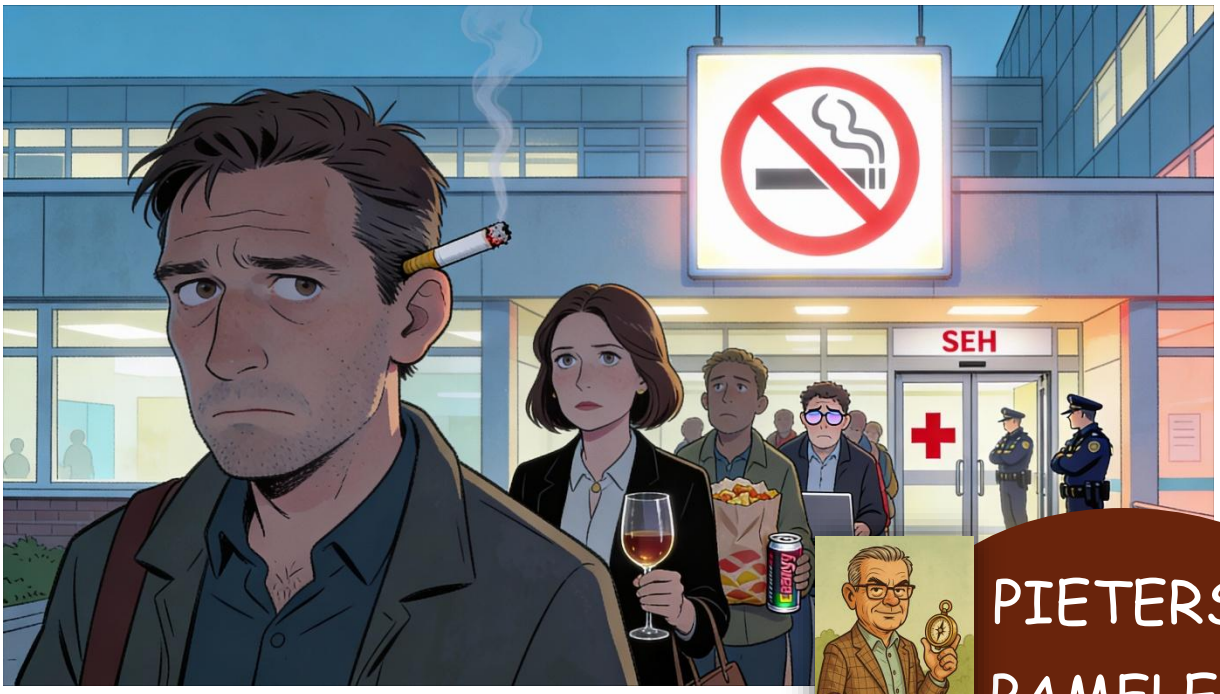

De nicotine op de weegschaal

Pieters Pamflet

Het kwam voorbij in het nieuws. En ik moest weer even slikken. Niet van de rook – dat mag al niet eens meer als je een ramenlapper op straat passeert – maar van het getal dat weerklonk als een moreel kerkklokje: 26.000 spoedbezoeken door nicotinegebruik.

Dat hakt erin. Alsof de halve Spoedeisende Hulp naar adem hapt tussen de dampwolken. Maar toen ik verder las, dacht ik: wacht even. Die onderzoekers van het LUMC zeggen niet dat al die mensen door roken of vapen terechtkwamen, maar dat bij een flink deel een verband mogelijk of gedeeltelijk werd gezien. Klinkt anders, hè? Meer als: “we zien iets, het verdient aandacht.” Dat is onderzoek, geen veroordeling.

Toch las ik in de berichtgeving vooral: de roker als zorgbelastende zondaar. Ik begrijp het wel – een samenleving die naar lucht hapt, zoekt steeds vaker een zondebok met een sigaret. Maar er zit een dunne lijn tussen informeren en framen. Zeggen dat je rookt, is tegenwoordig bijna een uitnodiging tot zedenpreken.

En daar wringt het voor mij: wanneer terecht onderzoek wordt gebruikt als morele brandstapel. Terwijl dezelfde SEH’s ook overlopen van mensen met alcohol gerelateerde klachten, suikerpieken, oververmoeidheid en stress – allemaal even legitieme redenen voor zorg, maar minder sexy in de koppen.

Dus ja, het onderzoek verdient serieuze aandacht. Goed dat het LUMC laat zien hoe groot die impact nog is, en dat stoppen-met-roken-interventies op de spoedafdeling zin kunnen hebben. Maar laten we wetenschap niet gebruiken als middel tot morele intimidatie. Gezondheid vraagt nuance, geen pek en veren.

Ik rook nog. En als ik het doe, is het met schuld én verstand. Zo blijf ik mezelf wekelijks op de weegschaal zetten — mét ironie, zonder damp.